

# Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/119044,Dalsze-losy-Ocalonych-dzieki-dzialalnosci-polskiej-dyplomacji-i-polskiego-wywiadu.html>  
02.06.2026, 16:30

## **Dalsze losy Ocalonych dzięki działalności polskiej dyplomacji i polskiego wywiadu w filmie „Polmission. Tajemnice paszportów”**

**Specjalny pokaz filmu dla przedstawicieli mediów odbył się 23 października 2020 roku w warszawskim kinie „Muranów”, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Filmowego o Totalitaryzmach „Echa Katynia”.**

Film dokumentalny „Polmission. Tajemnice paszportów”, którego koproducentem jest Instytut Pamięci Narodowej przedstawia wątek jednej z największych i najbardziej zagadkowych akcji ratowania Żydów podczas II wojny światowej. Obraz w reżyserii Jacka Papisa jest kontynuacją filmu *Paszporty Paragwaju* i opowiada o dalszych losach Ocalonych dzięki działalności polskiej dyplomacji i polskiego wywiadu, we współpracy z międzynarodowymi organizacjami.

W ramach tej operacji udało się uratować od zagłady około 3000 Żydów, wystawiając im fałszywe paszporty krajów Ameryki Południowej, m.in. Paragwaju. W filmie Jacka Papisa przedstawiono rozmowy z Ocalonymi oraz członkami ich rodzin. Ponadto głos zabierają również historycy, którzy próbują rozwiązać niewyjaśnione dotychczas w tej kwestii zagadki oraz rozwikłać tytułową „tajemnicę paszportów”.

Film *Paszporty Paragwaju* w reżyserii Roberta Kaczmarka miał swoją premierę w styczniu 2019 roku. Od tego czasu był wielokrotnie wyświetlany w kraju oraz za granicą, gdzie pojawił się w angielskiej wersji lektorskiej oraz z napisami opracowanymi w kilku językach (np. niemieckim, włoskim, francuskim, rosyjskim i hebrajskim). Obraz *Paszporty Paragwaju* zdobył nagrodę w konkursie głównym na XI Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci w 2019 r. w Gdyni.

[Więcej informacji o Międzynarodowym Festiwalu Filmowym o Totalitaryzmach „Echa Katynia”](#)

### **Kadry z filmu „Polmission. Tajemnice paszportów”**



Kadry z filmu „Polmission. Tajemnice paszportów”



Kadry z filmu „Polmission. Tajemnice paszportów”



Kadry z filmu „Polmission. Tajemnice paszportów”



Kadry z filmu  
„Polmission. Tajemnice  
paszportów”



Kadry z filmu  
„Polmission. Tajemnice  
paszportów”



Kadry z filmu  
„Polmission. Tajemnice  
paszportów”



Kadry z filmu  
„Polmission. Tajemnice  
paszportów”



Kadry z filmu  
„Polmission. Tajemnice  
paszportów”



Kadry z filmu  
„Polmission. Tajemnice  
paszportów”

### **Zobacz film „Paszporty Paragwaju”, którego kontynuacją jest „Polmission. Tajemnice paszportów”**

Dyplomaci należący do tzw. Grupy Ładosia, działając w okresie wojny w polskim poselstwie w Bernie w Szwajcarii, ratowali Żydów poprzez wystawianie im fałszywych paszportów. Polscy dyplomaci oraz działacze organizacji żydowskich pozyskiwali paszporty państw Ameryki Łacińskiej, które następnie trafiały do Żydów w okupowanej Europie. Były to paszporty głównie Paragwaju, Salwadoru, Hondurasu, Boliwii, Peru i Haiti, które chroniły swoich posiadaczy w gettach przed wywózką do niemieckich obozów zagłady. Ich właścicieli kierowano do obozów dla internowanych, gdzie pewna część z nich doczekała końca wojny.

Członkowie grupy zajmowali się produkcją nielegalnych paszportów od co najmniej 1941 r. i kontynuowali swoją działalność praktycznie do zakończenia Holokaustu. W skład Grupy Ładosia wchodził: ambasador RP w Bernie Aleksander Ładoś, jego zastępca Stefan Ryniewicz, konsul Konstanty Rokicki, a także attaché ambasady Juliusz Kühl. Ich partnerami były dwie organizacje żydowskie - komitet RELICO kierowany przez Abrahama Silberscheina oraz szwajcarski oddział Aguda Yisroel pod wodzą Chaima Eissa.